

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredni nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič
à Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3.—, večji inserati petič
vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inseratni daleč posebej. — Slovenski Narod
velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravištvo
Ljubljana, Knafljeva ul. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŽNICE:
MARIBOR. Grajski trg št. 8. —
NOVO MESTO, Ljubljanska c., tel. št. 26.
Celje, Kocenova ul. 2. — Tel. 190.
Jesenice, Ob kolodvoru 101. —
Račun pri pošt. ček. zavodu v Ljubljani št. 10.351.

POTRESNA KATASTROFA V RUSIJI

Ob Kaspiškem morju je potres porušil mesti Aleksandrovsk in Gurjev

Berlin, 28. julija. Po vestih iz Moske je divjal včeraj v južni Rusiji, zlasti ob Kaspiškem morju, strahovit potres, ki je opustošil cele pokrajine. Podrobnosti potresnega razdejanja še niso znane, ker so s prizadetim ozemljem prekinjene vse zveze. Ve se zaenkrat le toliko, da sta mesti Aleksandrovsk in Gurjev ob Kaspiškem morju popolnoma v razvalinah.

Moskva, 28. julija. Iz južne Rusije prihajajo Jobove vesti o strahotnem potresu, ki je divjal včeraj opoldne v vseh pokrajinah ob Kaspiškem morju. Vesti uradno še niso potrjene, vendar pa jih na merodajnem mestu ne demantirajo. Po prvih vestih je katastrofa nedogledna ter je baje na tisoče mrtvih. Cele pokrajine so v razvalinah.

Položaj v Italiji

Rim, 28. julija. Število človeških žrtev potresne katastrofe je naraslo na 3200. Sedaj so pregledani že vsi opustošeni kraji in odpremljeni vsi ranjenci. Število ranjencev še ni točno znano. Po dosedanjih uradnih ugotovitvah jih je 5430. Število porušenih hiš presega 2000.

Tardieu o novi gospodarski organizaciji

Potreba sodelovanja istovrstne industrije za izločitev nepotrebne konkurence — Letni izdatki Francije za javne potrebe znašajo četrtino narodnega premoženja

Pariz, 28. julija. Včeraj je imel ministri predsednik Tardieu v Nancyju govor, v katerem je naglasil važnost državnega nadzorstva nad gospodarskim razvojem in potrebo, da ostane Francija še nadalje gospodarsko močna in si ohrani stališče, ki ga zavzema v svetovnem gospodarstvu.

Nadalje je Tardieu dejal, da morajo industriji najti nova pota za razvoj, za kar je pogoj, da tehnično obnovijo svoje obrate. Potreben je sporazum med industrijo, ki proizvajajo isto blago, da se organizirajo prodaja in izloči nepotrebna in škodljiva konkurenca. Na drugi stra-

ni je treba dvigniti produktivnost delavstva in združiti razne panoge produkcije k skupnemu delu v korist splošnosti. Čustvo sodelovanja je bistvenega pomena za boljšo bodočnost delavstva.

Glede na državni proračun je Tardieu izjavil, da je največja nevarnost, ki grozi vsem Francozom, trajno naraščanje javnih izdatkov. Na leto izdaja Francija za razne javne potrebe 70 milijard frankov, kar predstavlja četrtino narodnega premoženja.

Tardieu je zaključil, da bi bilo vsako povišanje izdatkov usodno za narodno gospodarstvo.

Angleška premogovna kriza

Zanimiva izjava angleškega trgovskega ministra o mednarodni organizaciji premogovne trgovine

London, 28. julija. V soboto je govoril trgovski minister Graham na rudarskem shodu v Durhamu o premogovnem zakonu.

Minister je dejal, da je vlada že v več važnih okrajih stopila v zvezo s prodajalci premoga na drobno in debelo. Ako bo vlada ostala še nadalje na krmlju in imela večino, bo na prihodnjem zasedanju parlamenta izpopolnila javno kontrolo nad trgovino s premogom. Prihodnja zakonodaja bo skušala izločiti posredovalce v trgovini s premogom in dati ljudstvu na razpolago

premog po pravičnih, zmernih cenah. Nadalje je izjavil:

«Čakamo na trenutek, ko bomo lahko rekli nemški in poljski vladi, da naj si ne režemo vratov drug drugemu, če hočemo ugoditi zakonitim potrebam ljudstva. Hočemo izpremeniti narodno sodelovanje v mednarodno, ker vemo, da se velike industrije ne bodo več mogle dolgo časa boriti med seboj.»

Končno je Graham izrazil upanje, da bo vlada imela v prihodnjem zasedanju dovolj časa, da predloži zakonski načrt za nacionalizacijo rudnikov.

Ogromna stavka v Franciji

22.000 delavcev zapustilo delo — Krvavi spopadi med delavci in policijo

Pariz, 28. julija. Protestno gibanje zaradi socialnega zavarovanja zavzema vedno resnejše oblike. Delavstvo, ki ni zadovoljno z novimi socialnimi reformami, se bori z vsemi sredstvi za izboljšanje svojega položaja. Ker prve protestne stavke niso imele zaželenega uspeha, je bila danes v Lillu proglašena generalna stavka. Skupno je zapustilo delo okrog 22.000 tekstilnih in kovinskih delavcev. Gibanje se širi tudi v severnih provincih ter grozi izbruh ogromne stavke, kakršne v Franciji že desetletij ni bilo. V Roulu je prišlo med stavkujočimi in policijo do spopadov, pri katerih je bilo pet oseb ubitih, mnogo pa ranjenih. Policija je aretirala 30 oseb. Na pomoč je moralo priti vojaštvo.

Nemški preoceanški polet

London, 28. julija. Nemška preoceanška letalca Hirt in Weller sta snoči ob 7. prispela v Turkwall na Orknejskih otokih. Davi sta nadaljevala polet.

Barcelona, 28. julija. Letalo »DR«, ki ga je pilotiral Nemec Neuninger, je na poletu iz Barcelone v Ninnes padlo v morje. Letalo se je razbilo, pilota pa je v zadnjem trenutku rešil neki francoski parnik.

Orkan v Bolgariji

Odrin, 28. julija. Snoči je divjal nad mestom strahovit orkan. Vsi minareti so porušeni, vihar pa je razkril tudi mnogo hiš. Sadovnjaki so večinoma uničeni, ker je vihar ruval drevje. Brzojavne drogove je lomilo kakor slamo. Vse zveze med mestom in okolico so prekinjene. Več hiš je vihar popolnoma demoliral.

Ostavka šefa kabineta ministra socialne politike

Beograd, 28. julija. Dosedanji šef kabineta ministra socialne politike in narodnega zdravja dr. Julij Baton je podal ostavko na svoj položaj. Minister socialne politike dr. Preka je ostavko sprejel. Naslednik še ni imenovan.

Španski anarhisti v Franciji

Pariz, 28. julija. Pariška policija je izvedela, da so sklicali španski anarhisti, ki se nahajajo v Franciji, včeraj zvečer v okolici Pariza tajno zborovanje, na katerem bi se imeli določiti nadaljni akcijski program. Policija je označeno hišo obkrožila in aretirala vseh 60 anarhistov. Prepeljani so bili v Pariz. Po zaključnem postopanju bodo vsi izgnani iz Francije.

Potresno gibanje v Bolgariji

Sofija, 28. julija. Zadnja dva dneva so zabeležili v Bolgariji močne potresne sunki. Stokovnjaki pravijo, da so potresi v Bolgariji in v Grčiji v zvezi s potresno katastrofo v Italiji, kjer se zemlja še ni popolnoma umirila.

Carigrad, 28. julija. Včeraj opoldne je bil tukaj zabeležen precej močan potres. Več starih stavb je močno poškodovanih. Človeških žrtev ni bilo.

Potres v Nemčiji

Berlin, 28. julija. V Duisburgu v bližini Düsseldorfa so zabeležili močan potres, ki je trajal več sekund. Prebivalci so v nepopisni paniki zbežali na ulico. K sreči ni bilo resne škode.

Pogreb

Marka Trifkovića

Beograd, 28. julija. Danes se je ob veliki udeležbi občinstva in pokojnikov prijateljev vršil pogreb bivšega predsednika Narodne skupščine Marka Trifkovića. Po njegovi žliji ni bilo nikakih žalnih slovesnosti. Kralja je zastopal na pogrebu polkovnik Krstić, vlado pa minister Uzonović. Na vseh poslopih ministrstev, katerih minister je bil svoječasi pokojnik, so izobešene črne zastave.

Konferenca gospodarske Male antante

Beograd, 28. julija. Koncem tega meseca se bo sestala v Sinaji konferenca gospodarskih ministrov držav Male antante, da se posvetuje o poglobitvi gospodarskih odnosov in v okvirju gospodarske Male antante. Z naše strani se bodo udeležili konference ministri Demitrovič, Frangeš, Šibenik, dr. Švrljuga in dr. Kumanudi. Danes se je vršila v zunanjem ministrstvu ministrska konferenca, na kateri se je pripravljalo gradivo za to konferenco.

Komunistična propaganda v Ameriki

Newyork, 28. julija. Preiskava o komunistični propagandi v Zedinjenih državah je dovela do senzacionalnega razkritja. Ameriške oblasti so ugotovile, da je bilo glavno središče komunistične propagande v sovjetsko-ruskem trgovskem zastopništvu, čigar »elji« so bili agenti GPU. Na podlagi zbrane materiala sta bila včeraj aretirana glavna voditelja ruske trgovinske misije Jakob Krečitz in Abraham Šafiran. V stanovanju Krečitza so našli večjo zalogo vtiho-tapljenih švicarskih ur, tajne potne liste, iz katerih je jasno razvidno, da sta bila glavna voditelja komunistične propagande in seznam vseh tajnih sovjetskih agentov v Ameriki, na Kitajskem in Japonskem. Oblasti sodijo, da so s tem razkrinkale glavni stan GPU v Ameriki. Razkritje so izjavila v javnosti ogromno senzacijsko in vsi ameriški listi zahtevajo, naj oblasti takoj iz-
ženjo vse sumljivce ter zabranijo vsako nadaljnje udeleževanje sovjetskih »trgovinskih« zastopnikov.

Kongres dijakov Male antante

Dubrovnik, 28. julija. Včeraj je tu pričela seja izvrševalnega odbora dijakov Male antante. Posvetovanju predseduje Čehoslovak Vaclav Paleček. Seja se je pričela z referati posameznih dijaških zvez. Romunijo zastopa Narti, Češkoslovaško Paleček, Jugoslavijo Nedeljković.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA

Devize: Amsterdam 22.70, Berlin 13.475, Bruselj 7.8915, Budimpešta 987.16—990.16 (988.66), Curih 1094.4—1097.4 (1095.9) Dunaj 795.33—798.33 (796.83), London 274.54, Newyork 56.19—56.39 (56.29), Pariz 221.92, Praga 166.84—167.64 (167.24), Trst 295.48.

INOZEMSKÉ BORZE

Curih: Beograd 9.125, Pariz 20.25, London 25.05, Newyork 514.575, Bruselj 71.985, Milan 26.95, Madrid 56.75, Amsterdam 207.125, Berlin 122.925, Dunaj 72.71, Sofija 3.735, Praga 15.26, Varšava 57.70, Budimpešta 90.215, Bukarešta 3.06.

Nesreče na evropskem krožnem poletu

Uspehi evropskega krožnega poleta sportnih letal — Trije letalci smrtno ponesrečili

London, 28. julija. Alanu Butlerju, ki se udeležuje evropske letalske tekme, se je pripetila v Poznanju nezgoda, ki k sreči ni imela resnih posledic. Ko je Butler pristal, se mu je zlomil propeler in je moral ostati v Poznanju, da ga izmenja. Butler je bil prvi, ki je prispel v Poznanj. Zaradi zamude pa ga je prehitel nemški pilot Poss, ki je nadaljeval polet v Varšavo. Med desetimi letalci, ki so včeraj opoldne startali iz Varšave proti Kraljevcu, so bili 4 Angleži.

Varšava, 28. julija. Včeraj zjutraj je prispel iz Poznanja semkaj prvi angleški letalec Butler, ki je prejel novi propeler za letalo iz Berlina. Drugi je bil Morsik, ki sta mu sledila Passewaldt in Andrews. Butler je potreboval iz Poznanja v Varšavo 1 uro 21 minut.

Vratislava, 28. julija. Včeraj popoldne se je zbrala na tukajšnjem letališču ogromna množica ljudi, ki je čakala na prihod letalcev, sodelujočih na evropskem krožnem poletu. V zabavo občinstva je letalec Fröde izvajal na svojem sportnem letalu razne letalske akrobacije.

cije. Ko je hotel napraviti lopping, je motor nenadoma odpovedal in je letalo padlo na tla. Letalec se je ubil.

Berlin, 28. julija. V krožni evropski letalski tekmi so prispeli včeraj v Berlin trije angleški letalci, in sicer kapetan Broad, Butler in Thorn. Pristali so na letališču Tempelhof. Prvi je prispel Broad, tri sekunde za njim pa Butler.

Berlin, 28. julija. Pri krožnem poletu, čigar udeleženci so včeraj prispeli na berlinsko letališče, se je pripetilo več tragičnih nesreč. Letalo »CR«, ki sta ga vodila nemška pilota Offermann in Jerzebsky, rodod Poljak, je pri pristanku v Lyonu zadelo ob anteno na letališču. Udarec je bil tako močan, da je vrglo letalo na streho 10 metrov oddaljenega hangarja. Streha se je porušila ter je letalo padlo v notranjost hangarja na tla in se popolnoma razbilo. Oba letalca sta bila mrtva. Offermann je bil najstarejši nemški sportni letalec, Jerzebsky pa je bil med vojno znan po svojih letalskih bravurah.

Delavci zažgali petrolejske rezervoarje

Sabotaža odpuščenih delavcev v rumunskih petrolejskih revirjih

Bukarešta, 28. julija. Zaradi slabe konjunktura na svetovnem petrolejskem trgu so tudi rumunske petrolejske družbe sklenile, da znižajo produkcijo in omeje obratovanje. V izvajanju tega sklepa je bilo v soboto odpuščenih v posameznih petrolejskih revirjih več visoč delavcev, obenem pa je bilo objavljeno, da bodo sledili še nadaljnji odpusti. Med delavstvom je nastalo zaradi tega veliko razburjenje. Ze v soboto popoldne, ko so bili objavljeni prvi odpusti, je prišlo v posameznih revirjih do velikih protestov in demonstracij, tako da je morala ponovno intervenirati policija. Zvečer se je razburjenje že toliko pogojevalo, da ni nihče pričakoval, da bi se nemiri ponovili. Toda ogorčenje delavstva je prišlo do izraza na drug, mnogo strašnejši način. Ponoči je v revirju Milslea večja skupina odpuščenih delavcev razdrla cevi ogromnega rezervoarja za surovo olje ter nato iztekajoče olje zažgala. V

hipu je bil ves kompleks v plamenih. Ogenj se je bliskovito širil od rezervoarja do rezervoarja, ki so s strašnimi detonacijami zleteli v zrak. Ves revir je bil v par urah izpremenjen v morje plamenov. Ker na gašenje ni mislili, obstoja nevarnost, da se bo ogenj razširil na petrolejske vrele, kar bi povzročilo nedogledno katastrofo. Vsa okolica je v nevarnosti, da postane žrtev plamenov. Iz gorečih rezervoarjev se dvigajo ogromni oblaki dušilivega dima, ki je za jel vsokoliko na več kilometrov daleč na okrog. Alarmirano orožništvo, ki je prihitelo od vseh strani na avtomobilih, je obkolilo ves revir in aretiralo več delavskih voditeljev, osumljenih, da so izvršili to sabotažo. Zaradi bojazni, da pride tudi drugod do slinih dogodkov, so vsi revirji strogo zastraženi. Škoda se še ne da preceniti, gotovo pa sega v milijone.

Nemško izzivanje v Radgoni

Ob obletnici priključitve Nemške Radgone k Avstriji so Heimwehrovec priredili demonstracije proti Jugoslaviji — Demanti nemških oblasti o streljih z jugoslovenske strani

Gornja Radgona, 28. julija. Včeraj so v Nemški Radgoni praznovali obletnico priključitve mesta k Avstriji. Svečanost je organiziral »Heimwehr«. Iz Gradca in vzhodnih pokrajin Štajerske je prispelo v Radgono okrog 1000 Heimwehrovcev, ki so se obnašali zelo obestveno in izzivalno. Po oficijelnih prireditvah, pri katerih so bili izrečeni hujskajoči govori, se je večja skupina Heimwehrovcev podala na lani zgrajeni novi radgonski most in pela tam izzivalne nemške pesmi, vmes pa je bilo slišati sramotilne vzklize proti Jugoslaviji. To postopanje avstrijskih nacionalistov je zbudilo obsodbo med domačim prebivalstvom v Nemški Radgoni, na jugoslovenski strani pa razumljivo ogorčenje in razburjenje. Avstrijske oblasti so se čutili prisiljene, zabraniti prehod preko mostu, da bi ne prišlo do kakih neljubih incidentov. Tudi naše obmejne oblasti so zabranile prehod preko mostu in mirile razburjeno občinstvo, ki se je začelo zbirati na naši strani Mure.

Večja skupina Heimwehrovcev je nato odšla nižje mostu k Muri, kjer so se kopali. Tudi tukaj so se obnašali tako izzivalno, da se je bilo bati resnih nemirov, če bi se Heimwehrovcem posrečilo priti preko reke na jugoslovensko stran. Na naši strani se je mudil med kopalci tudi sin nekega trgovca. Iz še nepojasnjenega vzroka je oddal najprej v zrak, nato pa v vodo iz nekega starega samokresa par strelcev, hoteč očividno dati duška svojem ogorčenju in preplašiti avstrijske izzivače. Heimwehrovec so se res po streljih takoj izgubili,

toda razširili so po Nemški Radgoni vesti, da so jih pri kopanju napadli slovenski nacionalisti in da je streljala na nje jugoslovenska obmejna straža. Te vesti so popolnoma izmišljene in imajo očividno namen, prikriti netaktno izzivanje Heimwehrovcev.

Gradec, 28. julija. O incidentu v Gornji Radgoni je bil danes izdan naslednji službeni komunikat:

Glede na to, da objavljajo vsi listi o spominski svečanosti v Radgoni vesti, da je bilo z jugoslovenske strani oddanih na Heimwehrovec strelcev, ko so se kopali v Muri, je bila uvedena stroga preiskava, ki je ugotovila naslednje:

Na avstrijski strani radgonskega mostu se je zbrala skupina Heimwehrovcev, ki je prirejala manifestacije in vzklizala »Heil«. Prehod preko mostu je bil zabranjen. Več Heimwehrovcev se je odšlo na to kopat v Muro. Tudi na drugi strani Mure je bilo več kopalcev, ki so odgovarjali na nemške klice s slovenskimi. Nekoliko slaboumni sin nekega trgovca v Gornji Radgoni je bil zaradi tega tako razburjen, da je iz nekega starega revolverja oddal več strelcev v vodo. Na avstrijski strani ni bil nihče v nevarnosti. Vesti, da so streljali finančni organi, so docela neosnovane.

Ali ste že naročeni na ilustrirano tedensko revijo „ŽIVLJENJE IN SVET“?

